

ВИЗУАЛЬНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ ЯК ОСНОВА РОЗРОБКИ ДИДАКТИЧНОГО СЦЕНАРІЮ ДЛЯ НАВЧАННЯ ФРАНКОМОВНОГО ГОВОРІННЯ ТА ПИСЬМА

У статті запропоновано методику використання візуальної презентації публіцистичних текстів для розробки сценарію навчальних дій з оволодіння студентами вміннями франкомовного усного та писемного мовлення. Проаналізовано прийоми візуальної презентації публіцистичних матеріалів на прикладі щотижневого журналу L'Obs. Визначено рубрики, які характеризуються сталою та чіткою візуальною презентацією (заголовки, підзаголовки, сегментація тексту, розташування параграфів тощо), і дидактичні перспективи використання такого матеріалу. Зазначено, що, працюючи з текстами цих рубрик, студенти зможуть засвоїти певний лексико-граматичний матеріал у вправах, розроблених викладачем; усвідомити важливість адекватного відбору інформації для написання інформативних текстів завдяки розпізнаванню головного та другорядного; навчитися створення стислих зв'язних текстів-розповідей у відповідності до вимог рубрики; вдосконалити свої вміння говоріння та письма в умовах творчої комунікативної діяльності. Рекомендовано сконцентрувати увагу студентів на 1) чіткому структуруванні тексту для ефективного викладу та оптимального сприйняття інформації; 2) ролі плану при створенні тексту та функції заголовків при його читанні; 3) лаконичності текстів як результату ретельного відбору мовленнєвого матеріалу та використання прийомів економії мовленнєвих засобів; 4) засобах акцентуації (кольорах, шрифтах, розмірах літер та цифр) для виділення найважливіших фрагментів та надання зорової експресивності певним частинам повідомлення. Запропоновано методику проілюстровано практичною розробкою для навчання франкомовного говоріння та письма студентів рівня B1-B2. Розробка містить дидактичний матеріал та сценарій навчальних дій, які орієнтовані на студентів у тексті та забезпечують оволодіння ними певними мовленнєвими засобами та «дорожньою картою» для здійснення власної іншомовної усної та письмової продукції.

Ключові слова: публіцистичний текст; візуальна презентація; дидактичний сценарій; іншомовне говоріння; іншомовне письмо; французька мова.

Мельник Евгений Юрьевич,
кандидат педагогических наук, доцент,
доцент кафедры иностранных языков факультета международных отношений,
Национальный авиационный университет, г. Киев,
eugene_melnic@ukr.net

ВИЗУАЛЬНАЯ ПРЕЗЕНТАЦИЯ ПУБЛИЦИСТИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ КАК ОСНОВА РАЗРАБОТКИ ДИДАКТИЧЕСКОГО СЦЕНАРИЯ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ ФРАНКОЯЗЫЧНОМУ ГОВОРЕНИЮ И ПИСЬМУ

В статье представлена методика использования визуальной презентации публицистических текстов для разработки сценария учебных действий по овладению студентами умениями франкоязычной устной и письменной речи. Проанализированы приемы визуальной презентации публицистических материалов на примере еженедельного журнала L'Obs. Определены рубрики, характеризующиеся постоянной и четкой визуальной презентацией (заголовки, подзаголовки, сегментация текста, расположение параграфов и т.д.), и дидактические перспективы использования такого материала. Отмечено, что, работая с текстами этих рубрик, студенты смогут овладеть определенным лексико-грамматическим материалом в упражнениях, разработанных преподавателем; осознать важность адекватного отбора информации для написания информативных текстов

благодаря распознаванию главного и второстепенного; научиться созданию кратких связных повествовательных текстов в соответствии с требованиями рубрики; усовершенствовать свои умения говорения и письма в условиях творческой коммуникативной деятельности. Рекомендовано сконцентрировать внимание студентов на 1) четком структурировании текста для эффективного изложения и оптимального восприятия информации; 2) роли плана при создании текста и функции заголовков при его чтении; 3) лаконичности текстов как результате тщательного отбора речевого материала и использования приемов экономии речевых средств; 4) средствах акцентуации (цветах, шрифтах, размерах букв и цифр) для выделения важнейших фрагментов и придания зрительной экспрессивности определенным частям сообщения. Предложенная методика проиллюстрирована практической разработкой для обучения франкоязычному говорению и письму студентов уровня B1-B2. Разработка включает дидактический материал и сценарий учебных действий, ориентирующих студентов в тексте и обеспечивающих овладение ими определенными речевыми средствами и «дорожной картой» для осуществления собственной иноязычной устной и письменной продукции.

Ключевые слова: публицистический текст; визуальная презентация; дидактический сценарий; иноязычное говорение; иноязычное письмо; французский язык.

Melnyk, Yevhenii,
Doctor of Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of the Foreign Languages Department,
Faculty of International Relations, National Aviation University, Kyiv,
eugene_melnic@ukr.net

VISUAL PRESENTATION OF PUBLICISTIC TEXTS AS A BASIS FOR DEVELOPING DIDACTIC SCENARIO TO TEACH SPEAKING AND WRITING IN FRENCH

This article deals with the use of a visual presentation of publicistic texts to develop a scenario to master oral and writing skills in French. The visual presentation tools are analyzed in the example of a weekly magazine L'Obs. The sections with a clear visual presentation (headlines, subheads, text segmentation, paragraph layout etc.) and didactic perspectives of the material use are defined. It is noted that when working with the section texts students can master lexical and grammar material developed by the teacher; acknowledge the importance of selecting information adequately to write informative texts through distinguishing between primary and secondary; learn to write concise cohesive texts according to the section requirements; improve speaking and writing skills in the terms of creative communication. It is recommended that students focus their attention on 1) clear text structuring to effectively present and optimally perceive information; 2) the role of the plan in the creation of the text and the headings function when reading it; 3) the texts' conciseness as a result of thorough selection of speech material and use of techniques for economy of speech; 4) means of accentuation (colors, fonts, font sizes and numbers) to highlight the most important chunks of the text and give visual expressiveness to certain parts of the message. The given methods are illustrated by the practical work to teach speaking and writing for students at the B1-B2 level at French classes. This work involves didactic material and the scenario to make students familiar with the text and help them to master certain language tools and a 'road map' for speaking and writing in a foreign language.

Key words: publicistic text; visual presentation; didactic scenario; speaking in a foreign language, writing in a foreign language; French.

Постановка проблеми. Урахування автентичності та комунікативної цінності мовленнєвого матеріалу є одним із найголовніших принципів сучасної методики навчання іноземних мов. Наповнення дидактичних засобів зразками природного функціонування іноземної мови в іншомовному соціумі розглядається науковцями та практиками як найкоротший шлях до ефективного формування іншомовної компетентності. Очевидно, що при досягненні студентами певного рівня володіння іноземною мовою подальше домінування «штучних», спеціально створених текстів гальмуватиме навчальний процес, тому активне залучення автентичного іншомовного матеріалу у відповідності до етапу та цілей навчання є безумовно виправданим. Невичерпним джерелом такого матеріалу традиційно вважається іншомовна преса, яка фіксує стан розвитку іноземної мови, репрезентуючи актуальні характеристики та особливості усіх її аспектів. Для методики навчання іноземних мов розмаїття періодичних видань означає можливість відібрати дидактичний матеріал з огляду на вік цільової аудиторії, її професійну приналежність і естетичні вподобання, необхідну тематику та бажаний стилістичний реєстр, об'єм інформації та прийоми її викладення. Публіцистичний жанр, який втілюється у текстах періодичних видань, неодмінно зазнає суттєвих змін, зумовлених розвитком суспільства та вимогами сьогодення щодо прийомів ефективного донесення інформації та впливу на читачів за допомогою не тільки мовленнєвих, а й екстралінгвістичних засобів. Методика навчання іноземних мов, яка звертається до преси у пошуках сучасних автентичних матеріалів, повинна враховувати такі зміни, відображаючи їх в адекватних прийомах роботи, спрямованих на оволодіння студентами іншомовною компетентністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні і закордонні науковці приділяють багато уваги проблемі використання матеріалів преси в навчанні іноземних мов, продовжуючи аналізувати її з багатьох точок зору. Дослідники і викладачі одноголосно зазначають, що опрацювання автентичних публіцистичних текстів викликає у студентів стійку мотивацію до вивчення іноземної мови, дозволяє подолати протиріччя між «штучною» мовою підручника та реальною мовною дійсністю, сприяє ефективному засвоєнню ними іншомовної інформації у культурологічному, соціально-політичному, економічному контекстах (Андросова, 2006; Жилина, & Смолина, 2018; Токарева, 2015; Чередніченко, Шапран, & Куниця, 2011). Теоретико-практичними роботами цілком доведено, що матеріали преси можуть слугувати як додатковим компонентом, так і основою для організації оволодіння лексичним і граматичним аспектами іноземної мови, розвитку умінь усного і писемного мовлення, навчання різних видів читання (Бирюк, 2006, 2005, 2004; Гапонова, 2008, 2007; Подосиннікова, & Рубан, 2016), говоріння та письма (Мельник, 2016, 2007), засвоєння стилістичних і композиційних особливостей текстів (Мельник, & Слобоженко, 2018), формування соціокультурної компетенції (Бирюк, 2006,

2005, 2004; Ісаєва, & Сабанська, 2015; Шутовська, 2018) тощо. Науковцями-методистами досліджуються жанрові різновиди публіцистичних текстів, які визначають використання певних лексико-граматичних явищ і дозволяють організувати успішне засвоєння останніх за умови розробки спеціальних вправ (Мельник, & Мельник, 2017; Токарева, 2015). Учені здійснюють опис кореляції між тематичними рубриками публіцистичних матеріалів (наприклад, «Нещасні випадки», «Спорт», «Знаменитості», «Рецепти», «Гороскопи», «Психологічні тести» тощо) та їхнім мовно-мовленнєвим наповненням (Жилина, Смолина, 2018). Не бракує і практичних розробок із зазначеного питання, створених на основі науково-теоретичних праць, синтезу попереднього і новітнього досвіду з лінгвістики та методики навчання іноземних мов (Базарова, 2016; Квасова, 2004; Мгеладзе, 2001; Buisset, Demari, 2003; Buisset, Heurtebize, & Ploquin, 2002; Castro, 2009; Hamez, 2009; Pécheur, 2010; Ploquin, 2003; Ploquin, 2002; Rodríguez Pedreira, 2013). Отже, можливість, доцільність та ефективність залучення матеріалів сучасної преси для формування іншомовної компетентності не викликає сумнівів, і проблему дидактичної експлуатації публіцистичних текстів можна було б вважати дослідженою. Проте постійна еволюція іноземних мов в усіх їхніх аспектах, сучасні тенденції у публіцистичній стилістиці та естетиці, новітні ефективні прийоми комунікації дозволяють урізноманітнити і вдосконалити форми і засоби оволодіння іншомовною компетентністю і відкривають перспективи подальших досліджень.

Загальновідомо, що засоби масової інформації активно застосовують певні прийоми, які певним чином впливають на аудиторію, визначають бажане сприйняття текстів і запам'ятовування інформації читачами/слухачами. Йдеться не тільки про використання певних мовленнєвих (лексико-граматичних і стилістичних) явищ, які забезпечують експресивність публіцистичних текстів. Якщо експресивність розуміти як здатність інтенсивно впливати на сприйняття адресата, його уяву, пізнавальну й емоційну реакцію, то, говорячи про періодичну пресу, потрібно зазначити перш за все візуальну презентацію друкованих матеріалів: просторову організацію текстів на сторінках видання, зорові сигнали, які здатні привернути й утримати увагу адресатів. Урахування таких прийомів у навчанні іноземної мови могло б, на нашу думку, суттєво підвищити ефективність дидактичного процесу. Мова йде насамперед про відбір певного публіцистичного матеріалу і розробку на його основі дидактичних сценаріїв, які б активізували аналітичне та синтетичне мислення студентів, свідоме та мимовільне запам'ятовування мовленнєвого матеріалу завдяки його всебічному опрацюванню з точки зору візуальної презентації та формально-змістовної єдності.

Мету нашого дослідження ми вбачаємо в аналізі прийомів візуальної презентації тексту, що застосовуються у сучасній франкомовній пресі, з подальшою інтерпретацією результатів у вигляді дидактичного сценарію – практичної розробки комплексу вправ для на-

вчання франкомовного говоріння та письма (створення власних текстів за зразком автентичної публіцистичної продукції).

Головними завданнями дослідження є:

- визначення прийомів візуальної презентації публіцистичних текстів у сучасних періодичних франкомовних виданнях (на прикладі журналу *L'Obs*);
- відбір ілюстративного текстового матеріалу та розробка на його основі сценарію навчальних дій для розвитку продуктивних мовленнєвих умінь студентів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іншомовні продуктивні уміння формуються і розвиваються протягом тривалого часу, потребуючи значної уваги на усіх етапах навчання іншомовного спілкування. Практика свідчить про те, що навіть при досить високому рівні лексико-граматичної коректності усна та письмова іншомовна продукція студентів не є досконалою з точки зору зв'язності. Відсутність останньої негативно відбивається на сприйнятті текстів читачами/ слухачами. Для створення якісних текстів студенти повинні навчитися здійснювати адекватний пошук та відбір необхідної інформації, виділяти головне і другорядне, структурувати висловлення, виконувати вимоги щодо об'єму і доречності інформації та стилю презентації матеріалу, дотримуватися логіки, використовувати уяву (Мельник, 2018). Оптимальний шлях для розв'язання цієї проблеми ми вбачаємо у подальшому пошуку ті відборі автентичного дидактичного матеріалу, який би не тільки був цінним з лінгвістичної точки зору, а й містив екстралінгвістичні елементи, що сприяли б створенню ефективних комплексів справ для оволодіння студентами мовленнєвим матеріалом на основі певних інтелектуальних операцій. Говорячи про екстралінгвістичні елементи, ми маємо на увазі візуальну презентацію публіцистичних текстів.

Основним джерелом матеріалів для дослідження було обрано французький часопис «*L'Obs*», який вважається одним із провідних представників масової (неспеціалізованої) франкомовної преси. Журнал є щотижневим і видається тиражем у 404 500 екземплярів, що свідчить про його авторитетність, якість журналістської роботи, відповідність запиту на певний стиль презентації матеріалів. Статті журналу утворюють п'ять великих розділів: «*Avant-Postes*», «*Grands Formats*», «*Débats*», «*Culture*» та «*Tendances*». Рамки статті не дозволяють детально розглянути наповнення усіх розділів та рубрик, тож зупинимося лише на деяких з них, а саме на рубриках «*Le duel*», «*Les gens*» та «*10 choses à savoir sur...*» з розділу «*Avant-Postes*». Перші дві рубрики ми розглянемо лише в теоретичному аспекті, остання ж слугуватиме для ілюстрації створення методичної розробки, мета якої полягатиме у розвитку продуктивних умінь студентів.

Текст рубрики «*Le duel*», що займає одну сторінку, розділено на дві колонки, кожна з яких присвячується одній людині (одній речі, одному явищу тощо). Метою рубрики є порівняння, співставлення, протиставлення, про що вже свідчить сама назва. Кожна колонка від-

кривається фотографіями «учасників» уявної дуелі та їхніми іменами/ назвами, виділеними жирним шрифтом (наприклад, Instagram : Twitter). Читачеві не потрібно навіть розпочинати читання тексту, щоб зрозуміти, в чому саме полягає завдання автора. Під фотографіями дається лаконічна характеристика об'єктів порівняння (2 словосполучення у двох рядках для кожного: Réseau des selfies/ 300 millions d'utilisateurs : Réseau des ego/ 284 millions d'utilisateurs). Така стисла презентація кожного з «учасників» дуелі отримує більш розгорнутий розвиток у наступній частині тексту, розділеній на три параграфи, що мають свої заголовки. Заголовки, передаючи основний зміст параграфів, також виділяються жирним шрифтом і характеризуються максимальною точністю, стислістю, інформативністю (Polaroid sépia/ Clic, clac/ Stars sans tétons : Oiseau blanc/ Bla-bla/ Politiques sans filtre). Тексти параграфів є короткими (60-75 слів) і містять найсуттєвішу інформацію про об'єкти порівняння. Рубрика завершується вердиктом – коротким висновком про переваги одного з «учасників» і визначенням переможця. Лексичні особливості текстів рубрики залежать від її тематики (політика, мистецтво, технології тощо), яка визначає використання емоційно-оцінювальної лексики, спеціальної термінології, запозичень, лексики певних стилістичних реєстрів, гри слів. Що стосується граматичного аспекту, ми констатуємо активне використання авторами неповних речень, окличних і питальних конструкцій, вставних конструкцій, речень з численними однорідними членами. Лексико-граматичні засоби, які використовуються авторами рубрики, та її візуальна презентація дозволяють швидко привернути увагу читачів, зацікавити їх інформацією, що повідомляється. У площині навчання французької мови тексти цієї рубрики можуть, на нашу думку, використовуватися для розширення словникового запасу студентів, формування певних граматичних навичок (оволодіння ступенями порівняння, наприклад), розвитку умінь усного та писемного мовлення (створення текстів-описів (textes descriptifs) та текстів-пояснень (textes explicatifs) зокрема).

Рубрику «*Les gens*» присвячено особистостям, які стали відомими завдяки своїй політичній, соціальній, науковій, культурній діяльності. Вона відкривається заголовком, який презентує головну тему сторінки (наприклад, «*L'écologie, combien de divisions?*»). Нижче у трьох колонках міститься стисла розповідь про шість осіб (по дві у кожній колонці). Кожному тексту, присвяченому «герою», передує фотографія, під якою знаходиться підзаголовок, що в одному слові передає основну характеристику людини (наприклад, «*Le médiatique*», «*Le bosseur*», «*Le nouveau*», «*Le dinosaure*», «*L'ambitieux*», «*La solitaire*»). Фотографія ключової особи завжди подається у червоній рамці. Як і в попередньому випадку, лексичні особливості текстів рубрики визначаються її тематикою. Серед граматичних особливостей слід зазначити активне використання минулого часу *le passé composé*, вставних конструкцій, прикладок, відокремлених членів речення. Дидактична експлуатація матеріалів цієї

рубрики дозволила б вдосконалювати навички вживання згаданих граматичних явищ у процесі створення студентами інформувальних текстів (textes informatifs).

«10 choses à savoir sur...»

Рубрика «10 choses à savoir sur...» розповідає про 10 епізодів з життя визначної людини, які зумовили її особистісне становлення, шлях до професії, етапи кар'єри, світогляд тощо. У заголовку до статті зазвичай фігурує ім'я та прізвище людини, про яку йдеться, після чого в двох рядках (1-2 речення) автор повідомляє причину інтересу до героя/ героїні матеріалу. Зазначеним десяти епізодам («10 choses») відповідають десять лаконічних параграфів, кожен з яких має заголовок у вигляді одного ключового слова.

Працюючи з текстами цієї рубрики (як і тих рубрик, що розглядалися вище), студенти зможуть а) засвоїти певний лексико-граматичний матеріал у вправах, розроблених викладачем; б) усвідомити важливість адекватного відбору інформації для написання інформативних текстів завдяки розпізнаванню головного та другорядного; в) навчитися створення стислих зв'язних текстів-розповідей (textes narratifs) у відповідності до вимог рубрики (зміст та форма заголовків та підзаголовків, чітке виокремлення певної кількості параграфів, дотримання сталого плану); г) вдосконалити свої уміння говоріння та письма в умовах творчої комунікативної діяльності.

Стосовно візуальної презентації текстів увага студентів привертається до того, що:

- 1) сегментація тексту (розділення на параграфи) сприяє кращому сприйняттю інформації читачами;
- 2) при плануванні власних текстів увесь об'єм інформації, яку студенти збираються повідомити, доцільно структурувати, виокремлюючи уявні параграфи, задля ефективного її викладу;
- 3) вдалі заголовки є цінними елементами тексту, оскільки вони дозволяють передбачити зміст параграфів;
- 4) пункти плану, який рекомендується скласти при створенні власного тексту, можуть стати заголовками параграфів;
- 5) очевидна лаконічність текстів є результатом ретельного відбору мовленнєвого матеріалу, володіння прийомами економії мовленнєвих засобів;
- 6) для дотримання вимог щодо об'єму тексту необхідно засвоїти структури, які дозволяють висловити бажане за допомогою мінімуму мовних одиниць (наприклад, конструкції з le gérondif, le participe présent, le participe passé composé, l'infinitif présent, l'infinitif passé, le nom en apposition тощо);
- 7) засоби акцентуації (кольори, шрифти, розміри літер та цифр) відіграють значну роль у сприйнятті та запам'ятовуванні інформації читачами; при створенні власних текстів вони допомагатимуть у виділенні найважливіших фрагментів, наданні зорової експресивності певним частинам повідомлення.

Проілюструємо можливість дидактичної експлуатації матеріалів рубрики «10 choses à savoir sur...»

(її змістовного наповнення та візуальної презентації) сценарієм навчальних дій для вдосконалення продуктивних умінь студентів на прикладі статті «Forest Man» (L'OBS, Edition n° 2616-2617 du Nouvel Observateur du 24 décembre au 7 janvier 2015, P. 12).

12 10 CHOSES À SAVOIR SUR...

“Forest Man”

Dans le nord-est de l'Inde, Jadav Payeng a replanté toute une forêt pour sauver son île et protéger la nature

1 CONTE
L'histoire vraie de Jadav Payeng ressemble à un conte écologiste. Pour sauver son île de Majuli, menacée par les crues du fleuve Brahmapoutre, l'érosion et la déforestation, ce gardien de troupeau a décidé de replanter toute une forêt. Seul et à mains nues. En trente ans de labeur, il est parvenu à recréer un écosystème de 550 hectares, l'équivalent de 700 terrains de football de haute futaie, là où il n'y avait qu'un immense banc de sable.

5 FORESTIER
Jadav Payeng, de la tribu Mishing qui peuple le nord-est de l'Inde, est connu dans la région sous le surnom de « Molai » (qui a été donné depuis à sa forêt). Scolarisé jusqu'à l'âge de 16 ans, il a d'abord été engagé par l'administration locale pour travailler à un projet de replantation sur le bord de la rivière. Mais quand le travail a cessé, après trois années, Molai a décidé de poursuivre tout seul la tâche. Il n'avait nulle part où aller.

7 ÉLÉPHANTS
En 2008, sa maison a été détruite par des éléphants venus se réfugier dans la forêt. Jadav Payeng était fou de joie : « J'ai alors pris conscience de ce que j'avais accompli. J'avais ramené la vie sur mon île. » Une centaine de pachydermes par an visitent depuis ce havre de paix. Mais la fierté de Molai, c'est d'accueillir aussi trois rhinocéros, quatre tigres et de nombreux vautours. « Si l'homme ne s'occupe pas des animaux, qui le fera ? » demande-t-il.

6 SOLITAIRE
Pendant trois décennies, Jadav Payeng a ensemené, repiqué et sélectionné des essences jusqu'à recréer une vaste canopée. Agronome autodidacte, il a entretenu des clairières herbeuses propices à la vie animale. Sans aide ni subvention. Comme un Robinson des bois, cet homme obstiné a reverdi l'horizon.

8 DOCUMENTAIRES
C'est le photographe-journaliste Jitu Kalita, de la ville voisine de Jorhat, qui a découvert la nouvelle arche de Noé du discret Jadav Payeng. En 2009, il fut le premier à raconter l'histoire. Deux documentaires ont depuis été consacrés à Payeng : « Foresting Life », de l'Indienne Aarti Shrivastava, en 2013, et « Forest Man », du Canadien William McMaster, primé à Cannes en 2014 (à voir sur internet).

9 GIONO
Dans « l'Homme qui plantait des arbres », nouvelle de 1954, Giono raconte comment le berger Elzéard Bouffier redonne vie à sa région en plantant des arbres dans une parfaite solitude. D'abord publiée dans « Vogue », cette parabole s'intitule « The Man Who Planted Hope and Grew Happiness » (« l'Homme qui semait l'espoir et cultivait le bonheur »). Giono a soutenu que son personnage avait existé. Mais il s'agissait d'une pure fiction...

10 ÉCOLOGISTE
Honoré par l'université Nehru de New Delhi, « Forest Man » n'a pas quitté la maison de planches qu'il a rebâtie à l'orée de la forêt. Il y vit avec sa femme, ses deux fils et sa fille. Chaque jour, il veille sur son troupeau de 50 vaches et rend visite à ses arbres. Écoteu conscientisé, il fut invité, en 2012, au Forum international pour le Développement durable d'Evian. « Plus de réchauffement climatique qu'il soit le monde plante des arbres », répète-t-il. SYLVAIN COURAGE

Public: B1-B2
Objectifs linguistiques: compréhension orale et écrite; expression orale et écrite; vocabulaire concernant le parcours de vie; activation de l'emploi du présent de narration, du passé composé, de l'imparfait, du gérondif et de la voix passive; création de textes narratifs

Matériel: texte de l'article (Doc. 1), texte des exercices (Doc. 2)

• **Activité 1. Préambule. Avant la lecture du texte...**

Dans le texte que vous allez lire, il s'agit d'un homme extraordinaire. A votre avis, pourquoi ce texte est-il intitulé «10 choses à savoir sur...»? Qu'est-ce que c'est que ces 10 choses qui portent sur la vie d'un homme? Voici quelques mots-clés de ce texte: *forest man* (homme de forêt), *serpents*, *violences*, *solitaire*, *éléphants*, *documentaires*, *écologiste*. Qu'est-ce que ces mots nous disent de cette personne, de sa profession, de son pays, de son mode de vie, de ses convictions? Voici la première phrase de cet article: «*Dans le nord-est de l'Inde, Jadav Payeng a replanté toute une forêt pour sauver son île et protéger la nature*». Après l'avoir entendue, formulez vos hypothèses concernant les mots-clés cités: pourquoi l'appelle-t-on «forest man»? Quel rôle les serpents et les éléphants jouent-ils dans sa vie? De quelles violences peut-il s'agir? Qui est solitaire? Quels documentaires l'auteur peut-il mentionner? Pourquoi l'appelle-t-on «écologiste»?

17

• **Activité 2. Interview**

Imaginez la situation: en tant que journaliste, vous pouvez interviewer Jadav Payeng compte tenu des informations que vous venez de recevoir. Quelles questions poserez-vous? Dressez la liste de vos questions.

• **Activité 3. Lecture et discussion de l'article**

Regardez le texte que vous allez lire. Qu'est-ce qui vous saute aux yeux? Aimez-vous cette idée de le diviser en paragraphes et d'intituler chaque paragraphe? Pourquoi? Lisez l'article en formulant l'idée maîtresse de chaque paragraphe. Dites si les titres des paragraphes sont bien choisis, s'ils correspondent bien à ce qui y est raconté. En lisant l'article, avez-vous reçu les réponses à vos questions? Quelles questions voudriez-vous ajouter à la liste de votre interview?

10 choses à savoir sur...

Doc. 1

"Forest Man"

Dans le nord-est de l'Inde, Jadav Payeng a replanté toute une forêt pour sauver son île et protéger la nature.

1. CONTE

L'histoire vraie de Jadav Payeng ressemble à un conte écologiste. Pour sauver son île de Majuli, menacée par les crues du fleuve Brahmapoutre, l'érosion et la déforestation, ce gardien de troupeau a décidé de replanter toute une forêt. Seul et à mains nues. En trente ans de labeur, il est parvenu à recréer un écosystème de 550 hectares, l'équivalent de 700 terrains de football de haute futaie, là où il n'y avait qu'un immense banc de sable.

2. SERPENTS

Jadav Payeng soutient qu'il n'avait que 16 ans quand ce projet fou a germé dans son esprit. C'est la vue de deux serpents morts de chaleur sur la terre dénudée qui lui a donné l'idée de faire renaître la forêt.

3. RÉSERVE

Le classement de la petite jungle en réserve protégée est à l'étude. "Si l'administration me promet de bien s'occuper de ma forêt, je m'en irai ailleurs pour recommencer la même aventure", a déclaré Jadav Payeng. Tant qu'il y aura des arbres à planter...

4. VIOLENCES

En 2008, Jadav s'est heurté aux paysans, qui lui reprochaient d'avoir attiré les éléphants, qui dévastent les récoltes. En représailles, ils ont mis le feu aux arbres, détruisant un dixième de sa forêt. Plus tard, quand les braconniers s'en sont pris à ses rhinocéros, Jadav n'a pas hésité à appeler la police locale à la rescousse. Mais le fleuve était en crue. Personne n'a voulu le suivre pour traquer les bandits armés. Un rhino a été tué pour sa corne...

5. FORESTIER

Jadav Payeng, de la tribu Mishing, qui peuple le nord-est de l'Inde, est connu dans la région sous le surnom de "Molai" (qui a été donné depuis à sa forêt). Scolarisé jusqu'à l'âge de 16 ans, il a d'abord été engagé par l'administration locale pour travailler à un projet de replantation sur le bord de la rivière. Mais quand le travail a cessé, après trois années, Molai a décidé de poursuivre tout seul la tâche. Il n'avait nulle part où aller.

6. SOLITAIRE

Pendant trois décennies, Jadav Payeng a semencé, repiqué et sélectionné les essences jusqu'à recréer une vaste canopée. Agronome autodidacte, il a entretenu des clairières herbeuses propices à la vie animale. Sans aide ni subvention. Comme un Robinson des bois, cet homme obstiné a reverdi l'horizon.

7. ÉLÉPHANTS

En 2008, sa maison a été détruite par des éléphants venus se réfugier dans la forêt. Jadav Payeng était fou de joie: "J'ai alors pris conscience de ce que j'avais accompli. J'avais ramené la vie sur mon île." Une centaine de pachydermes par an visitent depuis ce havre de paix. Mais la fierté de Molai, c'est d'accueillir aussi trois rhinocéros, quatre tigres et de nombreux vautours. "Si l'homme ne s'occupe pas des animaux, qui le fera?" demande-t-il.

8. DOCUMENTAIRES

C'est le photographe-journaliste Jitu Kalita, de la ville voisine de Jorhat, qui a découvert la nouvelle arche de Noé du discret Jadav Payeng. En 2019, il fut le premier à raconter l'histoire. Deux documentaires ont depuis été consacrés à Payeng: "Foresting Life", de l'Indienne Aarti Shrivastava, en 2013, et "Forest Man", du Canadien William McMaster, primé à Cannes en 2014 (à voir sur internet).

9. GIONO

Dans "L'Homme qui plantait des arbres", nouvelle de 1954, Giono raconte comment le berger Elzéard Bouffier redonne vie à sa région en plantant des arbres dans une parfaite solitude. D'abord publiée dans "Vogue", cette parabole s'intitulait "The Man Who Planted Hope and Grew Happiness" ("L'homme qui semait l'espoir et cultivait le bonheur"). Giono a soutenu que son personnage avait existé. Mais il s'agissait d'une pure fiction...

10. ÉCOLOGISTE

Honoré par l'université Nehru de New Delhi, "Forest Man" n'a pas quitté la maison de planches qu'il a rebâtie à l'orée de la forêt. Il y vit avec sa femme, ses deux fils et sa fille. Chaque jour, il veille sur son troupeau de 50 vaches et rend visite à ses arbres. Ecolo conscientisé, il fut invité, en 2012, au Forum international pour le Développement durable d'Evian. "Plus de réchauffement climatique si tout le monde plante des arbres", répète-t-il.

SYLVAIN COURAGE

• **Activité 4. Un autre moyen de dire...**

Doc. 2

Exercice A. En relisant l'article paragraphe après paragraphe, remplacez les temps passés par le présent de narration.

Exercice B. Transformez selon le modèle: Un rhino a été tué pour sa corne. – On a tué un rhino pour sa corne.

- a) Son île de Majuli est menacée par les crues du fleuve Brahmapoutre. –
- b) Jadav Payeng est connu dans la région sous le surnom de «Molai». –
- c) Ce surnom a été donné à sa forêt. –
- d) Il a été engagé par l'administration locale pour travailler à un projet de replantation. –
- e) Sa maison a été détruite par des éléphants. –
- f) Deux documentaires ont été consacrés à Payeng. –
- g) Cette nouvelle a été publiée dans «Vogue». –
- h) Il a été honoré par l'université Nehru de New Delhi. –
- i) Il a été invité au Forum international pour le Développement durable d'Evian. –

Exercice C. Transformez selon le modèle: Jadav Payeng a replanté toute une forêt. – Toute une forêt a été replantée par Jadav Payeng.

- a) Il a recréé un écosystème de 550 hectares. –
- b) Ses travaux ont attiré les éléphants. –
- c) Les éléphants dévastent les récoltes. –
- d) Jadav a appelé la police locale à la rescousse.
- e) La tribu Mishing peuple le nord-est de l'Inde.
- f) Payeng a sélectionné des essences.
- g) Il a entretenu des clairières propices à la vie animale.

- h) Jitu Kalita a découvert la nouvelle arche de Noé du discret Jadav Payeng.
- i) Elzéard Bouffier plante des arbres dans une parfaite solitude.
- Exercice D. Transformez selon le modèle: Pour sauver son île, Jadav Payeng a replanté toute une forêt. – Jadav Payeng a sauvé son île... en replantant toute une forêt.*
- a) Jadav Payeng a recréé un écosystème de 550 hectares.
- b) Jadav Payeng a fait renaître la forêt.
- c) Jadav Payeng a travaillé tout seul.
- d) Jadav Payeng a repiqué et sélectionné des essences.
- e) Jadav Payeng a entretenu des clairières herbeuses propices à la vie animale.
- f) Jadav Payeng a reverdi l'horizon.
- g) Jadav Payeng a ramené la vie là-bas.
- h) Jadav Payeng a accueilli des éléphants, des rhinocéros, des tigres et des vautours.
- i) Jadav Payeng s'est occupé des arbres.

- **Activité 5. Vocabulaire**

Dressez la liste des mots et des expressions (paragraphe après paragraphe) que vous trouvez essentiels pour raconter l'histoire de Jadav Payeng.

- **Activité 6. Jeu de reconstitution**

Sur le dessous des cartes sont inscrits les numéros et les titres des paragraphes. Tirez une des cartes à tour de rôle et, le tirage fini, racontez votre épisode de l'histoire de Jadav Payeng en respectant l'ordre des paragraphes.

- **Activité 7. Dans la peau de Jadav Payeng...**

Racontez l'histoire comme si vous étiez Jadav Payeng. Utilisez la séquence des paragraphes de l'article comme plan.

- **Activité 8. Écriture de textes. Si vous écriviez pour «10 choses à savoir sur...»...**

Rédigez un texte qui relate le parcours de vie d'une personne (une célébrité, un(e) de vos parent(s), un(e) de vos ami(e)s), en imitant la manière de «10 choses à savoir sur...». Réfléchissez bien à tous les composants (à la phrase de début résumant tout le texte, aux titres et au contenu des paragraphes), soyez précis(e) et laconique, dites l'essentiel sans oublier des détails vraiment importants. Pensez à des photos pour accompagner votre texte.

- **Activité 9. Concours de textes**

Imprimez vos textes et distribuez-les dans votre groupe. Lisez tous les textes ensemble en faisant attention au respect de la forme de «10 choses à savoir sur...». Corrigez des fautes s'il y en a, donnez votre avis sur chaque écrit présenté, formulez vos recommandations afin d'améliorer les textes, désignez les meilleurs «articles». Comme prix, rédigez en groupe le(s) texte(s) «10 choses à savoir sur les gagnant(e)s de notre concours».

Résultats de la recherche. До рубрик журналу «L'Obs», які можуть використовуватися у навчанні французької мови відповідно до ідеї, що висвітлюється, окрім розглянутих вище «Le duel», «Les gens» та «10 choses à savoir sur...» можна віднести також «L'infographie», «Les mots», «Les chiffres», «Le téléphone rouge». Дидактична експлуатація текстового наповнення згаданих і подібних рубрик спиратиметься на візуальну презентацію матеріалу (заголовки, підзаголовки, кольори, розмір літер, сегментацію тексту, розташування параграфів (просторову організацію) тощо),

яка керуватиме а) викладачем у створенні сценарію навчальних дій та комплексів вправ для досягнення певних цілей навчання; б) студентами в орієнтації у запропонованих текстах та оволодінні ними певною «дорожньою картою» для здійснення власної іншомовної усної та письмової продукції. Як свідчить практика, презентована методика демонструє свою доцільність у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.

Перспективи подальших розвідок. Перспективи подальших досліджень полягають, на нашу думку, в аналізі та відборі автентичного публіцистичного матеріалу зі сталою та чіткою візуальною презентацією і створенні на його основі ефективних методичних розробок для навчання студентів франкомовного говоріння та письма.

ЛІТЕРАТУРА

- Андросова, С. А. (2006). *Использование материалов прессы при обучении французскому языку*. Современные технологии обучения иностранным языкам: сб. ст. IV всерос. науч.-метод. конф., Пенза, 5-7.
- Жилина, И. А., & Смолина, Л. В. (2018). *Использование текстовых материалов периодических изданий для обучения грамматике в коммуникативном аспекте*. Взято з <http://scipress.ru/philology/articles/ispolzovanie-tekstovyykh-materialov-periodicheskikh-izdaniy-dlya-obucheniya-grammatike-v-kommunikativnom-aspekte.html>
- Базарова, А. А. (2016). Особенности работы с англоязычной газетной статьёй на языковом факультете вуза. *Молодой учёный*, 1, 689-691.
- Бирюк, О. В. (2006). *Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англомовних публіцистичних текстів*. (Дис. канд. пед. наук). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.
- Бирюк, О. В. (2005). Формування рівня соціокультурної компетенції у майбутніх учителів при навчанні читання англомовних публіцистичних текстів. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 2, 21-27.
- Бирюк, О. В. (2005). Критерії відбору автентичних англомовних публіцистичних текстів для формування у майбутніх учителів соціокультурної компетенції у процесі читання. *Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія»*, 8, 150-157.
- Бирюк, О. В. (2004). Контроль рівня соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англомовних газетно-журнальних статей. *Педагогічні науки*, 119, 18-21.
- Гапонова, С. В. (2008). Комплекси вправ для формування іншомовної компетенції у переглядовому читанні інформаційних газетних статей. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 1, 3-7.
- Гапонова, С. В. (2007). Психологічні аспекти побудови підсистеми вправ для формування іншомовної компетенції у переглядовому читанні газетних інформаційних статей. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 4, 10-15.
- Ісаєва, І. Ф., & Сабанська, Н. М. (2015). Газета на занятті з іноземної мови як засіб формування професійної іншомовної комунікативної та соціокультурної компетенції майбутніх офіцерів-прикордонників. *Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія «Педагогічні науки»*, 2, 107-120.
- Квасова, О. Г. (2004). Як працювати з англомовною газетою у старших класах загальноосвітньої школи. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 2, 13-17.
- Мгеладзе, Д. А. (2001). *Использование газетных статей на занятиях по разговорной практике*. Обучение иностранным языкам в школе и вузе: методическое пособие для преподавателей, аспирантов и студентов. СПб.: Каро, 214-233.
- Мельник, Є. Ю. (2018). Навчання написання зв'язних інформувальних і пояснювальних текстів з використанням автентичної відеопродукції (на матеріалі французької мови). *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 3(95), 3-9. <https://doi.org/10.32589/im.v0i3.142586>
- Мельник, Є. Ю., & Слобоженко, Р. А. (2018). *Дидактична експлуатація текстів рецензій у навчанні іншомовного спілкування (на*

- матеріалі сучасної преси). Україна і світ: перспективи та стратегії розвитку. Взято з <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/38205>
- Мельник, Є. Ю., & Мельник, О. Є. (2017). *Лінгвістичні особливості французької молодіжної преси (дидактичний аспект)*. Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура: збірник наукових праць. Київ: НАУ, 261-264.
- Мельник, Є. Ю. (2016). *Експлуатація соціально-історичних асоціацій в процесі читання франкомовних публіцистичних текстів як мотиваційно-дидактичний засіб навчання продуктивних видів мовленнєвої діяльності*. Інтелектуальна та емоційна складові навчання іноземних мов: новітні тенденції і виклики для вищої школи. Взято з <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/21913>
- Мельник, Є. Ю. (2007). Листи читачів франкомовної преси як дидактичний матеріал у навчання студентів продуктивних видів мовленнєвої діяльності. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 3, 14-16.
- Подосиннікова, Г. І., & Рубан, О. В. (2016). Навчання переглядового читання з використанням методу проектів на матеріалі англomовної преси у 10 класі школи з поглибленим вивченням іноземних мов. *Науково-методичний журнал «Іноземні мови»*, 3, 3-10. <https://doi.org/10.32589/im.v0i3.122555>
- Токарева, Т. (2015). Організація роботи із текстами публіцистичного стилю на факультеті іноземних мов педагогічного ВНЗ. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки»*, 136, 514-520.
- Чередніченко, Г. А., Шапран, Л. Ю., & Куниця, Л. І. (2011). Методика роботи з періодичною пресою у процесі вивчення іноземної мови у немовних ВНЗ. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти*, 18, 283-291.
- Шутовська, Л. В. (2018). Мета та зміст формування соціокультурної компетенції майбутніх вчителів під час читання англomовних публіцистичних текстів. *Молодий вчений*, 5, 550-552.
- Buisset, A., & Demari, J.-C. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 326, 79.
- Buisset, A., & Heurtebize, C., & Ploquin, F. (2002). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 323, 82.
- Castro, G. (2009). La presse voyageuse. *Le français dans le monde*, 361, 51.
- Hamez, M.-P. (2009). Introduction: travailler avec la presse et les médias. *Les Langues Modernes*, Paris: APLV, 9-12.
- Pécheur, J. (2010). Comment les discours de presse sont médiateurs et interagissent. *Le français dans le monde*, 370, 20-21.
- Ploquin, F. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 327, 86.
- Ploquin, F. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 325, 82.
- Ploquin, F. (2002). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 324, 84.
- Rodríguez Pedreira, N. (2013). Le document de presse dans un cours de FLE/FOS: de la théorie à la pratique de classe. *Thélème. Revista Complutense de Estudios Franceses*, 28, 221-242. http://dx.doi.org/10.5209/rev_THEL.2013.v28.41840
- REFERENCES**
- Androsova, S. A. (2006). *Ispolzovanie materialov pressy pri obuchenii frantsuzskomu yazyku*. Sovremennyye tehnologii obucheniya inostrannym yazykam: sb. st. IV vseros. nauchn.-metod. konf., Penza, 5-7.
- Zhylina, I. A., & Smolina L. V. (2018). *Ispolzovanie tekstovoyh materialov periodicheskikh izdaniy dlia obucheniya grammatike v kommunikativnom aspekte*. Retrieved from <http://scipress.ru/philology/articles/ispolzovanie-tekstovoykh-materialov-periodicheskikh-izdaniy-dlya-obucheniya-grammatike-v-kommunikativnom-aspekte.html>
- Bazarova, A. A. (2016). Osobennosti raboty s angloyazychnoy gazetnoy statyoy na yazykovom fakultete vuza. *Molodoy uchonyy*, 1, 689-691.
- Byriuk, O. V. (2006). *Metodyka formuvannya sotsiokulturnoi kompetentsii maybutnih uchyteliv u navchanni chytannia anhlomovnyh publitsystychnykh tekstiv*. (Dys. kand. ped. nauk). Kyivskiy natsionalnyi lnhvistychniy universytet, Kyiv.
- Byriuk, O. V. (2005). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentsii u maybutnih uchyteliv pry navchanni chytannia anhlomovnyh publitsystychnykh tekstiv. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 2, 21-27.
- Byriuk, O. V. (2005). Kryterii vidboru avtentychnykh anhlomovnyh publitsystychnykh tekstiv dlia formuvannya u maibutnih uchyteliv sotsiokulturnoi kompetentsii u protsesi chytannia. *Visnyk KNLU. Seria «Pedahohika ta psyholohia»*, 8, 150-157.
- Byriuk, O. V. (2004). Kontrol rivnia sformovanosti sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnih uchyteliv u navchanni chytannia anhlomovnyh gazetno-zhurnalnykh statei. *Pedahohichni nauky*, 119, 18-21.
- Haponova, S. V. (2008). Kompleksy vprav dlia formuvannya inshomovnoi kompetentsii u perehliadovomu chytanni informatsiinykh hazetnykh statei. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 1, 3-7.
- Haponova, S. V. (2007). Psyholohichni aspekty pobudovy pidsystemy vprav dlia formuvannya inshomovnoi kompetentsii u perehliadovomu chytanni hazetnykh informatsiinykh statei. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 4, 10-15.
- Isaieva, I. F., & Sabanska, N. M. (2015). Hazeta na zaniatti z inozemnoi movy yak zasib formuvannya profesiinoi inshomovnoi komunikativnoi ta sotsiokulturnoi kompetentsiy maibutnih ofitseriv-trykordonnykiv. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seria «Pedahohichni nauky»*, 2, 107-120.
- Kvasova, O. H. (2004). Yak pratsiuvaty z anhlomovnoiu hazetoiu u starshykh klasah zahalnoosvitnioi shkoly. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 2, 13-17.
- Mgeladze, D. A. (2001). *Ispolzovanie gazetnykh statei na zaniattiah po razgovornoj praktike*. Obuchenie inostrannym yazykam v shkole i vuze: metodicheskoe posobie dlia prepodavatelei, aspirantov i studentov. SPb.: Karo, 214-233.
- Melnyk, Ye.Yu. (2018). *Navchannia napysannia zviaznykh informuvalnyh i poiasniuvalnykh tekstiv z vykorystanniam avtentychnoi videoprodukt-sii (na materialy frantsuzkoj movy)*. Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy», 3(95), 3-9. <https://doi.org/10.32589/im.v0i3.142586>
- Melnyk, Ye. Yu., & Slobozhenko, R. A. (2018). *Dydaktychna ekspluatatsiia tekstiv rensenzii u navchanni inshomovnoho spilkuvannia (na materialy suchasnoy presy)*. Ukraina i svet: Perspektivy ta stratehii rozvytku. Retrieved from <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/38205>
- Melnyk, Ye. Yu., & Melnyk, O. Ye. (2017). *Linhvistychni osoblyvosti frantsuzkoj molodizhnoi presy (dydaktychny aspekt)*. Podolannia movnykh ta komunikativnykh barieriv: osvita, nauka, kultura: zbirnyk naukovykh prats. Kyiv: NAU, 261-264.
- Melnyk, Ye. Yu. (2016). *Ekspluatatsiia sotsialno-istorychnykh asotsiatsii u protsesi chytannia frankomovnykh publitsystychnykh tekstiv yak motyvatsiino-dydaktychny zasib navchannia produktyvnykh vydiv movlennievoi diialnosti*. Інтелектуальна та емоційна складові навчання іноземних мов: нові тенденції і виклики для вищої школи. Retrieved from <http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/21913>
- Melnyk, Ye. Yu. (2007). Lysty chytachiv frankomovnoi presy yak dydaktychny material u navchanni studentiv produktyvnykh vydiv movlennievoi diialnosti. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 3, 14-16.
- Podosynnikova, H. I., & Ruban, O. V. (2016). Navchannia perehliadovoho chytannia z vykorystanniam методу proektiv na materialy anhlomovnoi presy u 10 klasi shkoly z pohlyblyenym vyvchenniam inozemnykh mov. *Naukovo-metodychny zhurnal «Inozemni movy»*, 3, 3-10. <https://doi.org/10.32589/im.v0i3.122555>
- Токарева, Т. (2015). Orhanizatsiia raboty iz tekstamy publitsystychnoho styliu na fakulteti inozemnykh mov pedahohichnoho VNZ. *Naukovi zapysky. Seria «Filolohichni nauky»*, 136, 514-520.
- Cherednichenko, H. A., Shapran, L. Yu., & Kuniytsia, L. I. (2011). Metodyka raboty z periodychnoiu presoiu u protsesi vyvchennia inozemnoi movy u nemovnykh VNZ. *Vykladannia mov u vshchych navchalnykh zakladah osvity*, 18, 283-291.
- Shutovska, L. V. (2018). Meta та зміст формування сotsiokulturnoi kompetentsii maibutnih vchyteliv pid chas chytannia anhlomovnykh publitsystychnykh tekstiv. *Molodyi vcheniy*, 5, 550-552.
- Buisset, A., & Demari, J.-C. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 326, 79.
- Buisset, A., Heurtebize, C., & Ploquin, F. (2002). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 323, 82.
- Castro, G. (2009). La presse voyageuse. *Le français dans le monde*, 361, 51.
- Hamez, M.-P. (2009). Introduction: travailler avec la presse et les médias. *Les Langues Modernes*, Paris: APLV, 9-12.
- Pécheur, J. (2010). Comment les discours de presse sont médiateurs et interagissent. *Le français dans le monde*, 370, 20-21.
- Ploquin, F. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 327, 86.
- Ploquin, F. (2003). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 325, 82.
- Ploquin, F. (2002). En classe avec Le français dans le monde. *Le français dans le monde*, 324, 84.
- Rodríguez Pedreira, N. (2013). Le document de presse dans un cours de FLE/FOS: de la théorie à la pratique de classe. *Thélème. Revista Complutense de Estudios Franceses*, 28, 221-242. http://dx.doi.org/10.5209/rev_THEL.2013.v28.41840

Отримано 20.01.2020